

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Svpplenda Negligentia Praelatorum. Titvlvs V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

formam electionis, vel personas eligentium, vel electi propositis vel proponendis, & eorum faciendi probatione repellat: a: probationem tamen factam super his per adversarii confessionem b, vel alias legitime non infirmat.

CAP. V.

Sine speciali licentia Papa nullus providere potest ecclesia cathedrali clero carenti & populo Christiano. Religiosus per praelatum licentiarum non debet ut tali provisioni consentiat: consentiens, etiam si fuerit consecratus priori praelato subiacet: nec in Episcopatum recipitur, nec ad aliquem honorem promovetur: qua contra sent, irrita decernit. Ioan. And.

Idem.

IN placitisque ecclesiis nedum (quod dolentes referimus) praesidio facultatum privatis, sed & clero carentibus & populo Christiano, multos frequenter & religiosos praesertim, improvida superiorum provisio ad pontificatus assumptum honorem: qui nec (ut expediret) prodesse, nec praeselle (ut deceret) valentes, in solitudine vagationis & mendicantis opprobrio serenitatem pontificalis obnubilant dignitatis. Volentes igitur contra temeritatem tam facientium, quam ut frequentius recipientium provisiones huiusmodi providere: de consilio fratrum nostrorum statuimus, ut nullus de cetero, quantacunque dignitate praepollens (nisi speciali super hoc auctoritate sedis Apostolicae suscipiatur) de pastore provideat cathedrali ecclesiae sibi qualitercunque subiecta, quae clero careat & subditis Christianis: Nullusque religiosus a suo unquam, quod provisioni tali consentiat, licentietur praelato. Quod si licentiatum etiam huiusmodi provisioni consentierit, & in Episcopatum fecerit aut permiserit consecrari, in episcopali nullatenus recipiatur honore. Sed in tanta ambitionis poenam sub religionis, aut monasterii sui praelato temper sic degat humilis, jaceatque prostratus, quod nullus eidem in religione sua vel extra, ad gradum honoris vel administrationis cujuslibet sit ascensus.

Nos enim quicquid contra praemissa vel aliquod praemissorum contigerit attentari, irritum esse decernimus & inane, contraria quacunquē consuetudine non obstante. Sanē circa praefatas ecclesias permilla sic specialiter providenda decernimus, quod circa provisionem quantumlibet aliarum, facultatem superiorum, nec coarctare intendimus, nec ultra juris communis limites ampliare.

CAP. VI.

Capitulum Quarundam, quoad discordiam & minoritatem numeri, intelligitur, quoad voces facti, non secundum juris fictionem, h. d. Ioan. And.

Idem.

Quod circa religiosorum electiones super discordia & minoritate numeri Bonifaciana constitutione cavetur, de discordia & numeri minoritate, quae in facto non in fictione vel juris effectu consistunt, debere intelligi declaramus.

CAP. VII.

Emolumentum ex jurisdictione & sigillo curiae, vel alias pertinentis ad praelatum cathedralis ecclesiae vel collegiatae ea vacante: non obstante consuetudine (ad alium expensis) reservandum est succedenti: nisi tunc certa dignitas competat jurisdictionis cum ipsius emolumento. Ioan. And.

Idem.

Statutum super bonis a praelatis cathedralium re-

^a Not. hic confessionem in iudicio nullo factam valere. Idem dixit Innoc. c. si de re spolia. Panorm. Font. ^b In quacunq. parte litis opponatur secundum Imol. Sed Franc. dicit. sane exceptionem dicitur: & ideo quia in istis spiritualibus non contestatur lit. Clem. saepe. opponendum antequam procedatur ad illa quae alia sunt post litem contest. per gl. & qua ibi dixi. cap. 1. sup. c. 2. l. 6. Font.

gularium & collegiatarum ecclesiarum dimissis, aut obvenientibus tempore vacationis earum, futuris successibus fideliter reservandis eorum: locum declaramus habere in omni emolumento, quod provenit ex jurisdictione, & sigillo curiae ecclesiasticae vel secularis: aut alio undecunque, quod ad praelatos (ecclesiae non vacantes) pertineret, consuetudine qualibet contraria non obstante: ita tamen quod in istis & similibus rationabiles deducantur expensae. Ceterum ad singulares personas, ad quas ratione dignitatum, quas obtinent, iudicium cum ejus emolumento devolvitur: sede vacante de consuetudine, privilegio, vel iure alio speciali, nullus praesentem constitutionem extendi.

CAP. VIII.

Concessio licentiae generali religiose de consentiendi statum sua vel fidei, non valet. Id. de Imol.

Idem.

Cum concessa religiose a superiore suo licentia, electioni vel provisioni (si quam de ipso contingenti) suam dare possit assensum, ambitionis vitio viam patens, nullius eam existere volumus firmitatis.

DE RENVNCIATIONE

TITVLVS IV.

CAP. VNICVM.

Renunciatio dignitatis vel beneficii facta per procuratorem ad hoc constitutum tenet: licet prius procurator fuerit revocatus, nisi tamen & superiore, cui subat cessio, ignorante: nisi per multam ipsorum vel aliorum revocato ipsi fuerit occultata. Ioan. And.

Clemens V. in concilio Viennensi.

Cum a illusio & variatio in personis ecclesiasticis maxime sint vitandae, praesentis constitutionis sancimus, ut si quis ad cedendum pontificatum alii cuiuslibet dignitatis, vel beneficii procuratorem sponte ac liberè constituerit, & ipsum ignorantem potius modum duxerit quomodolibet revocandum: teneat cessio facta per eum, antequam ad ipsius vel illius (in expressis manibus cessio fuerat facienda) notitiam revocatio huiusmodi sit deducta. Nisi forte per ipsos aut alios legitime factum fuerit, quo minus ad eos vel eorum procuratorem ante cessionem potuerit revocatio pervenire.

DE SUPPLENDA NEGLIGENTIA

PRAELATORUM.

TITVLVS V.

CAP. VNIC.

Si praelati regulares non conferant intra sex menses praemissa administrationem, & ecclesiae vacantes, quae non sunt de mensura, sed de iurisdictione (licet obedientiarum) rectores habere: decessum auctoritate sua, vel Apostolica, si sint exempta, conferant illis personis, quibus per praelatos fuerat conferenda. Nec permittant illa applicari mensis praelatorum, vel personis gratari. Declaretur etiam decret. de offic. ordin. praesent. & praeced. cum singulis in tabulis prioratibus & ecclesiis locum habere. Ioan. And.

Clemens V. in concilio Viennensi.

Quia regulares praelati prioratus, ecclesiarum administrationes, aut quavis alia beneficia, ad eorum dispositionem spectant cum va-

^a Vide Fel. in c. ex parte decani, ex. de rescript. ^b sub ista voce dixit. Cardin. per hunc text. non comprehendit episcopatum. Fel. in rubr. de maior. & obed. in coll. 6. Font. cant.

cant, interdum committere negligunt vel conferre in-
 tea tempus in Lateranen. a concilio constitutum: diece-
 cesani locorum in non exemptis, sua, in exemptis vero
 Apostolica auctoritate negligentiam super hoc suppleant
 eorundem. Prioratus, ecclesias, administrationes
 & beneficia huiusmodi, illa b videlicet, quae consueve-
 runt per seculares clericos gubernari, secularibus clericis:
 cetera vero, quae religiosis duntaxat committi sunt so-
 lita vel conferri, religiosis monasteriorum, quorum prae-
 lati huiusmodi negligentiam fuerint, conferendo. Eadem
 quoque auctoritate diecesani suffulti nullo modo per-
 mittant, quod iidem praelati prioratus, ecclesias, admini-
 strationes, aut beneficia huiusmodi applicent mensis su-
 is: pensiones sive novas eis imponant, aut veteres augeant,
 sive, quod ipsis de novo impositae, sive auctae solvantur.
 Praemissa vero de prioratibus, ecclesiis, administrationi-
 bus, & beneficiis intelligimus, quae non sunt de mensa
 praetorum ipsorum, sed speciales priores, administra-
 tores seu rectores consueverunt habere: licet priores seu
 administratores huiusmodi liberè possint ad claustrum
 (cum oportuerit) revocari. In quibus etiam constitutio-
 nem Bonifac. Pap. octavi praedecess. nostri, bona benefi-
 ciorum vacantium occupari à praelatis vel aliis prohi-
 bentem, ac nihilominus in prioratibus huiusmodi & ec-
 clesiis illud Bonifacii eiusdem statutum, quod religiosum
 quemcumque pluribus praesse prohibet prioratibus, aut
 ecclesiis curam animarum habentibus (etiam si cura ipsa
 non per eum, sed per alium habeant exerceri) locum si-
 bi censuimus vindicare: licet etiam eisdem prioratibus
 cura non imminet supradicta.

DE AETATE ET QUALITA-
 te, & ordine praeficiendo-
 rum.

TITVLVS VI.

CAP. I.

*Diecesani seruare debent, & à suis subditis seruari facere iura,
 loquentia de qualitate personarum praeficiendarum ecclesiae. Ioann.
 Andreas.*

Clemens V. In Concilio Viennensi.

Cum de ecclesiis, quibus praeficiantur personae
 minus idoneae scientia, moribus vel aetate, gra-
 uia propter hoc (ut docet experientia) nonnun-
 quam perferant in spiritualibus & temporalibus detri-
 menta: Nos volentes per locorum diecesanos, quibus
 ratione officii hoc competit praecipue, super hoc diligen-
 tius praecaveri: eis districte injungimus, ut ipsi statuta
 canonica, quae super praeficiendis personis in huiusmodi
 ecclesiis hactenus emanatum, diligentius per se ipsos ob-
 seruent, & faciant à suis subditis inuoluntate obser-
 vari: si divinam offensam, & sedis Apostolicae debitam
 vitare voluerint ulionem.

CAP. II.

*In capitulo cathedrali ecclesia vel collegiata vocem non habet,
 qui non est Subdiaconus. Habens beneficium, cui annexus est or-
 do, post annum, nisi prius (impedimento cessante) promoveatur ad
 alium in capitulo vocem non habet, donec fuerit ordinatus, & interim
 perdit distributionem dimidiam. Io. Andr.*

Idem.

Vt e ii, qui diuini in cathedralibus vel collegia-
 tis secularibus vel regularibus ecclesiis sunt man-

a Id est, Conc. Later. sub Alex. III. c. 8. b Vid. Concil. Trid.
 sess. 14. de reform. c. 6. c. al. 11a: illa vero, &c. d Vid. Conc. Trid.
 sess. 24. de reform. c. 12. e Vid. Conc. Trid. sess. 7. de reform. cap. 12.
 & sess. 24. de reform. c. 12.

cipati officii, vel mancipabuntur in posterum, ad susci-
 piendos sacros ordines propensius inducantur: statui-
 mus ut nullus de cetero in huiusmodi ecclesiis vocem
 in capitulo habeat (etiam si hoc sibi ab aliis liberè con-
 cedatur) nisi saltem in Subdiaconatus ordine fuerit con-
 stitutus. Illi vero, qui dignitates, personatus, officia, vel
 praebendas, quibus certi ordines sunt annexi, pacifice
 nunc obtinent in eisdem ecclesiis, vel obtinuerint in fu-
 turum, nisi (iusto impedimento cessante) ad huiusmodi
 ordines se promoveri fecerint intra annum, extunc do-
 nec ad eos promoti fuerint, nullo modo vocem in capi-
 tulo habeant earundem. Ipsisque distributionum, quae
 dantur iis, qui certis horis interfunt, pars dimidia sub-
 trahatur: non obstantibus quibuslibet consuetudinibus
 vel statutis. Praeterea aliis, quae contra tales promoveri ad
 ordines recusantes statuuntur in iure, nihilominus in
 suo robore permanerunt.

CAP. III.

*In xviii. anno ad Subdiaconatum: in xx. ad Diaconatum:
 mxxv. ad Presbyteratum potest quis libere promoveri. hoc dicit
 Ioann. Andr.*

Idem.

Generalem ecclesiae observantiam volentes antiquis
 iuribus in hac parte praeferi, decernimus, ut (alio
 non obstante impedimento a canonico) possit quis libere
 in decimo octavo ad Subdiaconatus, in vigesimo ad
 Diaconatus, & in vigesimo quinto aetatis suae anno, ad
 Presbyteratus ordines promoveri.

DE OFFICIO VI-
 carii.

TITVLVS VII.

CAP. I.

*Iura loquentia de ecclesiae curati, locum habens, quo ad tria, in vi-
 carius perpetuus ecclesiarum parochialium. Ioann. Andr.*

Clemens V. In Concilio Viennensi.

Quae de ecclesiis curam animarum habentibus
 per receptionem altarum similium amittendis,
 ac de ipsarum rectoribus promovendis ad sacer-
 dotium, & de eorum aetate, à iure statuta noscuntur, in
 perpetuum à ecclesiarum parochialium vicariis & assump-
 ptis ad eas, volumus observari.

DE OFFICIO ET POTE-
 state iudicis dele-
 gati.

TITVLVS VIII.

CAP. I.

*Iudex ad receptionem testium in civili, & executor ad providen-
 dum certa persona, cognitione praemissa, à Papa deputati, licite
 subdelegant.*

Clemens V. In Concilio Viennensi.

Iudices super receptione testium in causa civili: Nec
 non executores ad providendum aliquibus, si per
 inquisitionem solentem eos esse vitae laudabilis &
 conversationis honestae repererint, à sede A-
 postolica deputati, aliis possint
 committere licite vi-
 ces suas.

a Distinctio, impedimento, deest in antiquioribus exemplaribus.
 b De vicariis perpetuis, vide multa per Felinum in cap. G. perpe-
 tuus. extra. de iud. infra.

